

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ (ДФС України)

Львівська пл., 8, м. Київ-53, МСП 04655, тел.: (044) 272-51-59, факс: (044) 272-08-41
www.sfs.gov.ua; e-mail: kabmin_doc@sfs.gov.ua, gramada@sfs.gov.ua Код ЄДРПОУ 39292197

29.12.2014 № 17172/4/99-99/24/С.Є.Н.А. № _____ від _____

Керівникам митниць ДФС

Про персональну відповідальність посадових осіб ДФС України за порушення прав громадян та суб'єктів ЗЕД при проведенні огляду та переогляду товарів і транспортних засобів

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Також, згідно зі статтею 56 Конституції України кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Відповідно до частини першої статті 30 Митного кодексу України (далі - МК України) посадові особи та інші працівники органів доходів і зборів, які прийняли неправомірні рішення, вчинили неправомірні дії або допустили бездіяльність, у тому числі в особистих корисливих цілях або на користь третіх осіб, несуть кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та іншу відповідальність відповідно до закону.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 4 МК України митний контроль це сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм МК України, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку.

Згідно з частиною третьою статті 318 МК України митний контроль передбачає виконання мінімуму митних формальностей для забезпечення додержання законодавства України з питань державної митної справи.

Відповідно до статті 320 МК України форми та обсяги контролю, достатнього для забезпечення додержання законодавства з питань державної митної справи та міжнародних договорів України при митному оформленні, обираються митницями (митними постами) на підставі результатів застосування системи управління ризиками. Не допускаються визначення форм та обсягів митного контролю іншими органами державної влади, а також участь їх посадових осіб у здійсненні митного контролю.

Статтею 336 МК України митний огляд визначено одною з форм митного контролю. Згідно з частиною п'ятою статті 338 МК України крім випадків, зазначених у частинах другій - четвертій цієї статті, огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення може проводитися за наявності достатніх підстав вважати, що переміщення цих товарів, транспортних засобів через митний кордон України здійснюється поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, у тому числі в разі отримання відповідної офіційної інформації від правоохоронних органів. Вичерпний перелік відповідних підстав визначається Кабінетом Міністрів України.

Такий перелік затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 467 "Про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України" (далі - постанова). Пунктом 14 вичерпного переліку, затвердженого постановою, як підставу для проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення визначено одержання в установленому порядку від правоохоронних органів інформації про переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення з порушенням вимог законодавства з питань державної митної справи.

Таким чином, вказана інформація правоохоронних органів повинна бути такою, що дозволяє її фіксування, ідентифікацію та опрацювання; має містити дані, достатні для формування висновку про переміщення тих чи інших товарів, транспортних засобів з ознаками порушень митних правил, передбачених статтями 482, 483 МК України.

У відповідності до частини п'ятої статті 338 МК України огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення проводиться за рахунок органу, з ініціативи або на підставі інформації якого прийнято рішення про його проведення.

Згідно зі статтею 332 МК України переміщення через межі зони митного контролю і в межах цієї зони посадових осіб інших, крім митниць, територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, а також посадових осіб державних органів, які

не здійснюють види контролю, зазначені у частині першій статті 319 МК України, відбуваються з дотриманням режиму зони митного контролю і допускаються тільки з письмового дозволу керівника відповідної митниці (митного поста) або особи, яка виконує його обов'язки, а в зонах митного контролю, розташованих у пунктах пропуску через державний кордон України, — крім того, за погодженням з начальником відповідного органу охорони державного кордону.

Кожне рішення про допуск у зону митного контролю повинно мати індивідуальний характер і разову дію.

Також відповідно до статті 332 МК України особам, допущеним у зону митного контролю, забороняється втручатися у дії посадових осіб митниці (митного поста), які здійснюють митний контроль та митне оформлення, а також вчиняти будь-які дії щодо товарів, транспортних засобів, а також інших осіб, які знаходяться у зоні митного контролю, якщо інше не передбачено законом.

Законами України "Про Службу безпеки України", "Про міліцію", "Про оперативно-розшукову діяльність", "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю" не передбачена безпосередня участь співробітників органів, діяльність яких регламентується цими законами, у проведенні митного контролю та оформлення.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю" під організованою злочинністю розуміється сукупність злочинів, що вчиняються у зв'язку зі створенням та діяльністю організованих злочинних угруповань. Види та ознаки цих злочинів, а також кримінально-правові заходи щодо осіб, які вчинили такі злочини, встановлюються Кримінальним кодексом України. Згідно з підпунктом "а" пункту 4 статті 12, при здійсненні боротьби з організованою злочинністю співробітники спеціалізованого підрозділу за письмовим розпорядженням керівника відповідного спеціального підрозділу мають право входити за службовими посвідченнями в пункти пропуску через державний кордон України та митниці. Вищезазначена норма стосується виключно здійснення заходів, спрямованих на боротьбу з організованою злочинністю, та не надає права на вхід і перебування в зонах митного контролю.

Попереджаю посадових осіб ДФС України про персональну відповідальність за дотримання режиму, законності та правопорядку в зонах митного контролю.

Заступник Голови

А.В. Макаренко